

POSTANOWIENIE

Dnia 29 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie P. C. – prokuratora Prokuratury Okręgowej w P.
obwinionego o popełnienie deliktu dyscyplinarnego z art. 137 § 1 pkt 5 ustawy
z 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390), dalej:
Prawo o prokuraturze
po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu w dniu 29 sierpnia 2024 r.
na podstawie art. 22 § 1 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 Prawa o prokuraturze

postanowił

zawiesić postępowanie w sprawie o sygn. akt I ZSK 2/24 do czasu
prawomocnego zakończenia postępowania karnego prowadzonego
obecnie przez Sąd Rejonowy w P. w sprawie o sygn. akt [...]

UZASADNIENIE

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego złożył wniosek o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej wobec P. C. – prokuratora Prokuratury Okręgowej w P., obwinionego o to, że w dniu 2 stycznia 2024 r. w P. znajdując się w stanie nietrzeźwości wynoszącym: 0,57 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu oraz 1,32 promila alkoholu etylowego we krwi (I próbka); 1,23 promila alkoholu etylowego we krwi (II próbka); 1,13 promila alkoholu etylowego we krwi (III próbka), prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny

marki H. o nr rej. [...], wypełniając znamiona przestępstwa z art. 178a § 1 k.k., czym uchybił godności urzędu, tj. o czyn z art. 137 § 1 pkt 5 Prawa o prokuraturze.

Niezależnie od powyższego do Sądu Rejonowego w P. został skierowany akt oskarżenia o ten sam czyn, wyczerpujący znamiona przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. Wskazana sprawa jest prowadzona pod sygn. akt [...].

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Postępowanie dyscyplinarne należało zawiesić do czasu zakończenia postępowania karnego prowadzonego przed Sądem Rejonowym w P. w sprawie o sygn. akt [...] ze względu na fakt, że przedmiotem postępowania prowadzonego przed tamtejszym Sądem jest czyn wskazany we wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego z dnia 18 kwietnia 2024 r., który zarazem wypełnia znamiona przestępstwa.

Zgodnie z treścią art. 22 § 1 k.p.k., mającego zastosowanie w postępowaniu dyscyplinarnym prokuratorów, jeżeli zachodzi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca prowadzenie postępowania, postępowanie to zawiesza się na czas trwania tej przeszkody. Z powołanego przepisu wynika, że katalog okoliczności, które uzasadniają zawieszenie postępowania nie jest zamknięty, skutkiem czego każdorazowo podlegają one ocenie w kontekście tego, czy rzeczywiście stanowią przeszkodę do rozpoznania sprawy oraz czy jest ona długotrwała.

Co do zasady należy stwierdzić, że postępowanie dyscyplinarne prokuratorów jest prowadzone niezależnie od postępowania karnego, nawet w przypadku jednoczesności oraz wspólnego przedmiotu i podmiotu tych postępowań, co wynika wprost z art. 143 § 1 Prawa o prokuraturze. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się jednak, że w takiej sytuacji postępowanie dyscyplinarne powinno zostać zawieszone do momentu zakończenia postępowania karnego, jeśli istnieje uzasadnienie wynikające z efektywności i ekonomiki procesowej, chyba że wystarczające jest zarządzenie przerwy lub odroczenie rozprawy (por. uchwałę Sądu Najwyższego (7) z dnia 28 września 2006 r. sygn. akt I KZP 8/06).

Jak wskazano na wstępie, co wynika z oświadczenia obrońcy obwinionego z rozprawy głównej oraz informacji Sądu Rejonowego w P. z 29 lipca 2024 r., aktualnie toczy się postępowanie karne co do czynu zarzuconego prokuratorowi P.

C., które zarazem stanowi przestępstwo; postępowanie to znajduje się w fazie jurysdykcyjnej. Nie ulega zarazem wątpliwości, że powielanie czynności dowodowych, tj. przeprowadzanie dokładnie tych samych czynności w postępowaniu dyscyplinarnym, co w postępowaniu karnym, nie jest celowe.

Należy też zwrócić uwagę na zależność pomiędzy postępowaniem karnym a postępowaniem dyscyplinarnym w sytuacji, gdy ten sam czyn stanowi zarazem delikt dyscyplinarny i przestępstwo.

Zależność ta dotyczy przede wszystkim okresów przedawnienia karalności. Zgodnie z art. 141 § 3 Prawa o prokuraturze, jeżeli przewinienie dyscyplinarne wyczerpuje znamiona przestępstwa, przedawnienie karalności dyscyplinarnej nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie przewidziane w odpowiednich przepisach Kodeksu karnego. Wydłużenie terminów przedawnienia względem deliktów dyscyplinarnych prokuratorów zachodzi zatem wówczas, kiedy jednocześnie wypełniają znamiona przestępstw, przy czym organem właściwym do stwierdzenia tego, czy dany czyn stanowi przestępstwo, czy też nie, jest sąd karny, gdyż tylko ten sąd jest umocowany do wydania orzeczenia podważającego zasadę domniemania niewinności (zob. w tym zakresie uzasadnienie powołanej wyżej uchwały Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2006 r. sygn. akt I KZP 8/06).

Nie ulega zarazem wątpliwości, że ustalenie że dany delikt dyscyplinarny stanowi przestępstwo, czego może dokonać jedynie sąd karny, ma znaczenie nie tylko z punktu widzenia kwestii przedawnienia karalności, ale również z punktu widzenia oceny społecznej szkodliwości czynu, jakiej sąd dyscyplinarny dokonuje w postępowaniu dyscyplinarnym.

Za celowością nieprowadzenia postępowania dyscyplinarnego przed prawomocnym zakończeniem postępowania karnego przemawia również treść art. 143 § 2 Prawa o prokuraturze, zgodnie z którym po prawomocnym zakończeniu postępowania karnego przeciwko prokuratorowi sąd lub prokurator przesyła akta sprawy właściwemu sądowi dyscyplinarnemu. Ustawodawca w powołanym przepisie przewidział wprost określony mechanizm postępowania w sytuacji jednoczesnego prowadzenia postępowania karnego i dyscyplinarnego, niezależnie od sposobu zakończenia tego pierwszego. Nie ulega wątpliwości, że przekazanie akt ma na celu z jednej strony umożliwienie sądowi dyscyplinarnemu skorzystania

ze zgromadzonych dowodów, skoro dotyczą tego samego czynu, stanowiącego zarówno przestępstwo, jak i delikt dyscyplinarny, z drugiej zaś uniknięcie zbędnego powielania czynności dowodowych w postępowaniu dyscyplinarnym.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[M. T.]

[ms]